

Review of the book A concise dictionary of theology, G. O'Collins, E.G. Farrugia, 2000, 0567087336

Sarot, M.

Published in:
Nederlands Theologisch Tijdschrift

Publication date:
2001

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Sarot, M. (2001). Review of the book A concise dictionary of theology, G. O'Collins, E.G. Farrugia, 2000, 0567087336. *Nederlands Theologisch Tijdschrift*, 55(4), 334-335.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Preprint

Gerald O'Collins & Edward G. Farrugia, *A Concis Dictionary of Theology* Revised and Expanded Edition, Edinburgh, T&T Clark, 2000; xi + 304 pp., £14.95, ISBN 0567087336.

De titel van dit beknopte woordenboek van de rooms-katholieke theologie roept reminiscenties op aan de Engelse vertaling van een illustere voorganger: Rahner & Vorgrimler, *Concise Theological Dictionary* (1965/1983). Wie dit al wat oudere naslagwerk regelmatig raadpleegt, wordt van dit nieuwe (1^e editie 1990, nu geheel herziene, en met 50 lemmata uitgebreide) woordenboek niet vrolijk. Dat heeft vele redenen. Allereerst ontbeert dit woordenboek de noodzakelijke conceptuele precisie; 'authority' wordt gedefinieerd als 'the justified expectation that a command will be obeyed or that a statement will be accepted as true'. Hoewel iedereen die al weet wat autoriteit is, begrijpt wat wordt bedoeld, is deze definitie strikt genomen fout. Autoriteit is géén gerechtvaardigde verwachting van wat dan ook; als ik autoriteit heb, heb ik niet primair een verwachting (en in principe kan ik zelfs autoriteit hebben zonder de genoemde verwachting te hebben, namelijk zonder mij van mijn autoriteit bewust te zijn). Vervolgens ontbeert dit woordenboek elke kritische distantie t.o.v. een conservatieve interpretatie van de officiële rooms-katholieke leer. Vgl. bijv. de tweede zin van het lemma autoriteit 'In the church all authority comes from Christ and is to be exercised under the guidance of the Holy Spirit as a service, not as an assertion of power' met de volgende zinnen uit Rahner/Vorgrimler: 'Authority in the Church is legitimate only if it serves the mission of Jesus. It cannot simply be identified with the authority of Jesus; nor by calling on Jesus' authority, can it avoid objective criticism that examines the appropriateness of ecclesiastical authority ...' Het meest afkeurenswaardige van dit woordenboek is echter wel dat de auteurs geen enkel probleembewustzijn lijken te hebben. Daarmee bedoel ik dat waar er, ook binnen de officiële rooms-katholieke leer, ruimte is voor discussie, die ruimte niet wordt aangegeven, en waar er discussie is, die discussie niet wordt aangeduid. De auteurs suggereren dat het in de rooms-katholieke theologie gaat om 'weetjes' die je haalt uit de bijbel, het kerkelijk wetboek, en andere officiële kerkelijke geschriften. 'Hell' wordt gedefinieerd als 'The place or state where devils and unrepented sinners suffer forever... This eternal punishment, which varies according to the gravity of sins committed, consists in exclusion from God's presence ... and in suffering from an unextinguishable but unspecified "fire"'. Voor deze klassieke opvatting is ongetwijfeld ruimte binnen de rooms-katholieke leer; dat er ook ruimte is voor een andere opvatting, laat het volgende fragment uit een toespraak van de Paus bij een recente audiëntie (28 juli 1999) zien: 'The Book of Revelation also figuratively portrays in a "pool of fire" those who exclude themselves from the book of life ... (Rv 20:13f.). ... The images of hell that Sacred Scripture presents to us must be correctly interpreted. They show the complete frustration and emptiness of life without God. Rather than a place, hell indicates the state of those who freely and definitively separate themselves from God... This is how the *Catechism of the Catholic Church* summarizes the truths of faith on this subject: "To die in mortal sin without repenting and accepting God's merciful love means remaining separated from him for ever by our own free choice. This state of definitive self-exclusion from communion with God and the blessed is called "hell" (n. 1033).' Verwijzingen naar de hier door de Paus geciteerde catechismus ontbreken opmerkelijk genoeg. Omwille van de ruimte moet mijn laatste punt van kritiek hier het volgende zijn. De selectie van informatie is veelal zodanig dat ik liever van desinformatie zou spreken. Zo vermeldt het lemma 'holocaust' ook de term 'shoah', en noemt dat 'the Jewish term for holocaust'; over de betekenis van 'shoah' en de redenen waarom velen deze term prefereren boven 'holocaust' zegt het niets, en in plaats daarvan wordt ons meegedeeld wanneer en waar de Paus welke term had gebruikt!

Marcel Sarot